

A TENGERPART

NAPILAP.

V. évfolyam.

FIUME, szerda, 1908. január 22.

17. szám.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Vicolo dell' Ospedale. (Uj Wurzer ház). I. em.

TELEFON 229. SZÁM.

Előfizetési ár:
Egész évre . . . 24 kor. Negyedévre . . . 6 kor.
Félévre . . . . 12 kor. Egy órára . . . . 2 kor.
Egyes szám ára 6 fillér.

HIRDETÉSEKET
a kiadóhivatal mérsékelt áron számít.

Hivatalos hirdetések 6 hasábos petit sorja 40 fillér. §

A tanítónői állás.

A fiumei rappresentanza reformál. Ki akarja irtani a fiumei községi iskolából a férjes tanítónőket. Ki akarja mondani, hogy tanítónő csupán az lehet, aki leány. Aggusz-nevelő intézetté akarják tehát gyurni a községi iskolákat. A férfiakat, akik kicsiny állásuknál fogva számítanak a női, illetőleg a feleségi keresetre, elriasztják attól, hogy tanítónőt vegyen feleségül. A női tanítóképzők is bezárhatják a modern fiumei rappresentanza felvilágosodottsága miatt az ajtóikat: hódítván ez a nőgyűlölő eszme, senki sem mer a leányaink közül tanítóképzőbe iratkozni. Mert, amire ebből az iskolából kikerül, éppen férjhez adni való. És éppen ebben a stádiumban lett kenyérkereső is. Tehát választhat a két súlyos kérdés felett: kenyérrel keresse-e vagy férjhez menjen? Mert a bölcs fiumei városi képviselőtestület nem tűri, hogy mind a kettőt megtegye.

A fiumei városi képviselőtestület az anyaságot üldözi azzal a felvetett kérdéssel, hogy tűrhetik-e az iskolák padjai között a férjes tanítónőket? Féltik a serdülő növendékek esztétikai izlését! Mintha ellenkeznék az iskolák falai között a tanító-asszony létezése a családiasággal! Hiszen a házi életben és az utcán, hála istennek, számtalan példát lát ugyanis a növendék azokra az esetekre, amelyekből a rappresentanzában irtózó hibbant gondolkodású városatya akar tiltakozóan kiterjeszkedni. Az iskolák osztályait méltóztassanak családoknak tekinteni, ahol eszményi szerep vár a tanítónőkre s főképpen azokra ezek között, akik már asszonyok. Az asszony jobban szereti a gyermekeket, mint a leány. Ennek egyszerű, természetes s logikus okát nem is kell adni. S jobban ért a gyermeknevelés kérdéséhez. A gyermeknevelés kérdése pedig nem annyira az elme, mint inkább az érzelmi jelenségeken alapszik. A gyermek iránt anyai érzéssel kell lennie a tanítónőnek, amit mástól, mint anyától nem lehet megkövetelni. Erre nézve nem lehet miniszteri rendeletet kibocsájtani.

Éppen a tanítónői pálya az, amely leginkább a női temperamentumhoz és lelki világához illik. Női eszménykép gyanánt pedig nem szoktunk zárdai lilomszálakat élénk állítani. hanem termékeny asszonyokat. Istentelenség ezek ellen szabályokat, törvényeket felállítani. A legméltóbb helye az iskolában van az asszony-tanítóknak s a legjobb esetben hideg borogatást kell rakni annak a fejére, aki ezt meg nem tudja érteni.

Egy másik oldala ennek a kérdésnek: a gyermek felvilágosításának a kérdése. A gyermekeknek élőszóval való felvilágosítását káros-

nak valljuk, mert nem vagyunk képesek meghatározni, mikor elég érett arra a gyermek, hogy ilyen dolgokról beszélhessünk vele. De a legjobb oktató, maga az élet, ott áll rejtélyes jeleivel a gyermeki eszme előtt, amelynek önönmaganak kell az élet titokzatosságait felfedeznie. Az egyik korábban, a másik később ért meg valamit. A gyermeki egyéniségektől függő kérdés ez. És helytelen a gyermek előtt elrejtetni természetes jelenségeket, mert ennek a legkegyetlenebb reakciói vannak.

Ez képezi, futólagos megjegyzésekben, a másik oldalát annak a kérdésnek, mit a fiumei képviselőtestületben fel akarnak vetni. És ezek mind csak társadalmi dolgok, amikben talán nincs ugynevezett politika. Mi azonban ilyesfélét is lelünk benne. Van egy ember a fiumei rappresentanzában, aki nagyon utazik arra, hogy a tanítónők kegyeit megnyerje. (Állítólag befolyásos tényezők ezek a választási alkalmakkor.) Ez az ember a képviselő ur. Az a szerény véleményünk tehát, hogy az indítvány megrendeltetett a képviselő urtól, hogy legyen majd alkalma védelemben venni a tanító-asszonyokat. Nos, csak tegye meg, mi, amint tesszik látni, segítségül sietünk . . .

A transatlantikai személyforgalom 1907-ben.

A Cunard fiumei forgalma.
(Newyorki levél.)

Az Ellis Islandon levő bevándorlási hatóság éppen most adta ki jelentését az 1907-ben Newyorkba érkezett kivándorlókról. A statisztika érdekes számokat tartalmaz, amelyekből megtudhatjuk, hogy minő arányban oszlottak meg az utasok szállításai a hajóstársaságok között.

A lefolyt évben összesen 1.287,617 utas érkezett Newyorkba. Ezek közül 94,961 az első, 156,470 a második és 1.036,186 a harmadik osztályon utazott.

A hajózási társaságok közül a kimutatásban a Hamburg-Amerika-Linie 200,879 és a Norddeutscher Lloyd 222,121 utassal szerepel első helyen. E kettő tehát egybevéve az utasok egy harmadát hozta Newyorkba. A Hapag 15,411 első, 17,750 második és 142,046 harmadik osztályu utast szállított Hamburgból Newyorkba, ugyszintén a Földközi tenger menetéről 1580 első, 2587 második és 21,505 harmadik osztályu utast. A Norddeutscher Lloyd Brémából 14,004 első, 26,749 második és 125,765 harmadik osztályu utast, a Földközi tenger mellől 3047 első, 7091 második és 45,465 harmadik osztályu utast hozott Newyorkba. A Hapag 131, a Lloyd 151 járatot teljesített összesen.

A Cunard Line 1907-ben 100 járatot 147,736 utast vitt Newyorkba. Ezek közül 70 járat indult Liverpoolból 10,928 első, 17,608 második és 60,544 harmadik osztályu utassal.

Fiuméből a Cunard 30 járatot szolgáltatott 1158 első, 3036 második és 54.492 harmadik osztályu utassal. Összesen tehát 58689 utas érkezett Fiuméből Newyorkba.

A közép-tengeri szolgálatban még résztvettek: az Austro Americana (43 járat 36.063 utassal), a White Star Line (14 járat 27,995 utassal), az Anchor Line (25 járat 22,091 utassal), a White Star Line ezenkívül Liverpoolból 55 járatot végzett 63170 utassal és Southamptonból 29 járatot 24,694 utassal. A Red Star Line Antwerpenből 81642 utast hozott Newyorkba 55 járatot. A Cie. Générale Transatlantique 87 járatot 83.882 utast hozott.

Az olasz társaságok közül a Loyd Italiano Società Navigazione (20 járat 26,675 utas), a Navigazione Generale Italiana (24 járat 35.459 utas), a Veloce (26 járat 31,335 utas és a Lloyd Sabaudó 17 járat (16,433 utas) vettek részt a szállításban.

Az orosz társaságok közül az orosz szabad flotta 21 járatot teljesített 21,726 utassal, míg az Orosz észak-ázsiai gőzhajózási társaság 17 járatával 10,287 utast hozott Newyorkba. A Scandinavian American Line Kopenhágából 23.751 utast hozott Newyorkba.

Még érdekesebb az 1907-iki kivándorlásnak országok szerint való megoszlása: Ausztria és Magyarország 388,452 (plus 73,314), Olaszország 285,731 (plus 12,611, Oroszország és Finnország 258,943 (plus 43,278), Nagy-Britannia 110,907 (plus 10,555), Német birodalom 37,807 (plus 243), Görögország 36,580 (plus 17,091), Japán 30,226 (plus 16,391), Törökország 20,767 (plus 11,257), Britt-Észak-amerika 19,918 (plus 14,855), Nyugatindia 16,689 (plus 3033), Bulgária, Szerbia és Montenegro 11,359 (plus 6693), Franciaország 9731 (plus 345), China 961 (— 583).

Irka-firka

a farsangról, ami nincs; a delegátusokról, akik farsangot csináltak. A „Ferdinand Max“-ról, amely a mi legújabb nemzeti jelvényünk és a „Thalia“-ról, amely hamarabb változtatott színt, mint a rajta „tanulmányba mélyedt“ honatyáink. No, meg a legújabb fiumei magyar szállóigéről is . . .

Pengessünk előbb ugynevezett „gazdasági“ kérdéseket. Már az elnevezése is rossz ennek a kérdésnek, mert semminemű gazdaság ma nem lelhető nálunk. „Szegénységi kérdés!“ Ezt a sóhajba fojtott jelszót lengeti a sephír. A farsang a hétköznap szürkéségében fest; nincs kedv, dal, vigság, mulatozás. A kávéházak üresek. Csak egy sereg kinematográf rontja a szemet, meg az izlést. (Szerencsére, nem nagyon sok ember izlésében lehet kárt tenni!) Egy szó, mint száz: Diogenes lámpása se lehetne ma minálunk kétségtelen „bünjelet“ a farsangra. Egy pillanatra azonban fölülkerekedett a farsangi hangulat. Jöttek a magyar és osztrák delegátusok. Telesziva haditengerészeti maszlaggal. Megmagyarázta nekik Montecuccoli gróf tengernagy: hogyan csinálódik a „gesemmtmonarchie“ pénzén az ágyúcső? Hát csak úgy, hogy a levegőbe fúrnak egy lyukat és ezt a lyukat körülöntik acéllal. Talán azt is elmagyarázta nekik, miképpen farragja ki a vasesztergályos az ágyugolyót? A

delegátusok mindent hittek, nehogy tudatlanoknak láttassanak. És minden tömértelen pénzt meg fognak szavazni, nehogy a „vendégszerető” (hadiparancs révén vendégszerető) vízi hadsereg ostobáknak tartsa őket, nem gondolván arra, hogy bárhogy is szavaznak, az uraknak megleszen irántuk a véleményük, amely véleménynel, ha hangosan mondanák ki, a magyar büntetőtörvénykönyv 261. §-át hívják fel maguk ellen.

A delegátusok azonban meg vannak tevékenységükkel elégedve. A szárazon és vizen honfiak most már elmondhatják a kerületeikben, hogy „sok Charybdis közt, sok ezer veszélyben” izzadt az orcájuk. Mert a kerületek választópolgárai igen hiszékeny emberekből állanak. Még azt találják hinni, hogy hősiség volt a képviselő uruktól a tengerre szállva töprengeni a haza szomorú állapota fölött. Pedig csak kéjutazó volt az egész, ingyenes kosztal és kvártélylyal, amit utóbb majd a tekintetes és nemzetes Haza fog megfizetni a nagyságos képviselő urakért.

Amikor Fiuméba érkeztek, kikötve a „Thalia” a Riva Szápáryn, szemtől-szembe a jóra való Magyar Vendéglő előtt, a „függetlenségi és negyvennyolcas” képviselőket egytől-egyig meglehetett ismerni. Tengerészsípkát viseltek, amelyen egy felében magyar milliókon épült, osztrák hadihajó nevével büszkélkedő fekete szalagot hordottak, sárga betűkkel végig rakva. *Ferdinand Max!* ez volt a dicső név, ami a mi 48-asaink szívét meghódította. *Ferdinand Max*, — az angyalát! (Oh politikai Hány Jánosok, mennyi ilyesfajta dicsőséggel vagytok is megakva! . . .)

De mindenesetre pásszolt ez nap egymáshoz. A *Thalia-ra* alig tudunk néhányan ráismerni. *Szint változtatott az istenadta.* Nem rég még fekete volt, ma meg mint a galamb oly fehér. Nem lehetett volna alkalmasabb gőzöst kikeresni a mi 48-as delegátusaink részére. Ők is szint változtattak. Hódoltak a divatnak. Tegnap még ők is haragos, borongós feketék voltak és ma már ők is ártatlan galambfehérek . . .

Igy lassankint megindul a farsang: *Im Namen der Damen.* Ez itt a legújabb szállóige. Ezt mondják az emberek egymásnak akkor, ha találkoznak, s akkor ha bucsuzkodnak. Az „Istennek nevében” ma már csak az örült, vagy a szent cselekszik. Ma „Im Namen der Damen a fő. Egy XI. parancsolat, amelyet egy kétméter hosszú és egyméter széles Mózes vés fel egy ujkori táblára: táncmulatsági meghívóra.

Tessék beszélni. Nem mindennap látványosság! . . .

Card.

UJDONSÁGOK.

Szerkesztőségünk és kiadóhivatalunk telefonszáma (ügyinteruban, mint helyi beszélgetésekre) 229. Nyomdánk telefonszáma (közvetlenül lapzárta előtt felmerülő sürgős tudósítások számára) 920.

Minden a kihordás vagy szétküldés körül felmerülő panaszt levelezőlap vagy telefon útján szíveskedjenek nekünk bejelenteni.

Farsangi naptár.

Január 22. Színházi előadást és bált rendez a 79. Jellacsics-egylet tisztikara a Corsia Deák-szálló nagytermében. Kezdeté este 8 órakor.

Január 25. A filharmonikusok hangversenye. Kezdeté este 9 órakor.

Február 1. Kiskereskedők alkalmazottainak bálja.

Február 1. A vasutasok országos szövetsége fiumei kerületének bálja a Corsia Deák-szállóban, a vasutas árvaház javára. Kezdeté este 9 órakor.

Február 2. Második álarcosbál a Comunaleban. Kezdeté este 9 órakor.

Február 5. A 79. Jellacsics-egylet tisztikarának mulatsága a Európa-szálló nagytermében. Kezdeté este 9 órakor.

Február 8. A „Falco” kerékpáregyesület nagy bálja a Corsia Deák-szálló nagytermében. Kezdeté este 9 órakor.

Február 8. Bál a Casino Patrioticóban.
Február 9. Harmadik álarcosbál a Comunale színházban. Kezdeté este 9 órakor.

Február 12. Az olasz jótékony egyesület bálja.

Február 16. Negyedik álarcosbál.

Február 19. Nagy „biancorosa” álarcosbál.

Február 22. Filharmonikusok jelmez bálja.

Február 23. Filharmonikusok nagy bálja.

Február 23. Nagy álarcosbál a Comunale színházban. Kezdeté este 9 órakor.

Február 26. A Jellacsics ezred tisztikarának jelmezbálja az Európa-szálló nagytermében.

Február 29. Nagy bál a Casino Patrioticóban.

Március 1. Nagy gyermekbál a Comunale-színházban. Kezdeté délután 3 órakor.

Március 3. Utolsó álarcosbál a Comunale-színházban.

— **Izgatás a magyar lobogó felgyújtásával.** Tegnap délután 4 órakor kezdte meg a fiumei büntető járásbíró *Burgstaller Aurél* vezetésével *Samargja Milán* 31 éves horvát legény ügyének tárgyalását, aki az elmúlt pénteken délután 5 óra tájban a postaépületben lengő magyar lobogót egy hosszú rudra erősített kanóccal felgyújtotta. A tárgyaláson az ügyész megbízottja *Lucich Vasco* volt. A tárgyalás horvát és német nyelven folyt. A vádlottat felolvasása után a vádlottat hallgatták ki. Elmondta, hogy aznap délután többet ivott a kelleténél. Mikor délután két órakor a postaépület felé járt, valaki megszólitotta s ezt kérdezte tőle: „Nem látod azt a szép magyar nemzeti lobogót, amint fűrdik a nap sugariban?” A hosszú rudat vallomása szerint az utcán találta. Erre a bírő azt kérdezte, hogy a kanócot is ott találta-e?

Samargja zavartan felel.

— Nem kanóc, papiros volt az.

Ezután elmondta, hogy miképpen torlta meg rajta egy magyar gépész a gázot.

A vádlott kihallgatása után *Zug Antal* tanu tett vallomást. Zug egész délután Samargjával volt s azt vallja, hogy keveset ivott s ettől ugyan nem bátorodott volna föl a merénylet elkövetésére.

Utána *Kunzarich Antal* hallgatják ki tanuképpen. Azóta, hogy ez történt galamblopásért a fogházba került. Elmondja, hogy miképpen történt a merénylet.

Pea Pál 23 éves Adria gépész elmondja, hogy miképpen folyt le a merénylet. Láta, hogy egy ember hosszú ruddal, amelynek végén kanóc ég a zászlót gyújtja meg és vele van több társa is. A rud nagyon hosszú volt s lehetetlennek tartja, hogy részeg ember ilyen hosszú nehéz rudat emelni is tudott volna. A bírő kérdésére, hogy hányan lehettek a közelben, azt feleli, hogy nagyon sokan, körülbelül kétszázan. Az ő meggyőződése az, hogy a horvát legényt fölbujtották. *Pea* erre leteszi az esküt.

Ezután az ügyész megbízott a büntető törvény 173. szakasza alapján javasolja, hogy indítsák meg Samargja ellen izgatás a magyar állam ellen címen az eljárást. A bíróság hozzájárult ehhez. Samargja vizsgálati fogságban marad.

— **Barabás és a pólai irredenták.** Tudvalevő, hogy a pólai irredenták tüntettek az osztrák delegáció tagjai ellen. A tüntetést követő napon vagy 50 tagu olasz irredentaküldöttség akart tisztelegni Barabás Bélánál, hogy panaszkodjanak, hogy a tenger melléki olaszokat elnyomja az osztrák hatalom.

Barabás Béla a küldöttség két kiküldöttjének a következőket mondotta:

— *Barabás Béla* dr. ügyvéd szívesen látja az urakat. De *Barabás Béla*, a magyar delegáció elnöke, nem fogadhatja a pólai olasz irredenta küldöttséget. Mi, magyarok, itt egy idegen ország vendégszeretét élvezük, s ezzel visszaélni nem fogunk. Egyébként pedig nincs is jogunk arra, hogy Ausztria belügyeibe avatkozzunk. Ez ellenkezik a nemzetközi illetéssel s amennyiben más megtenné is, mi reánk nézve az irányadó nem lehet. Sajnálom tehát, de kérésüket a leghatározottabban vissza kell utasítanom.

Barabás meghajtotta magát, mire a két irredentista pedig, aki ki akarta eszközölni, hogy *Barabás* fogadja a küldöttséget és eltávozzon. Az osztrák delegátusok között gyorsan híre futott ennek az eseménynek s feltűnést keltett.

— **Elmaradt mulatság.** A cs. és kir. 79. gyalogezred e hó 22-re tervezett mulatságát a toscanai nagyherceg elhunytja miatt egyelőre elmaradt.

— **Kapitányok köre.** A fiumei kapitányok köre vasárnap tartotta évi közgyűlését, amelyen megválasztották az új igazgatóságot. Elnökké *Cosulich Bélát*, igazgatókká *Bellen Józsefet*, *Cattalinich Adriant*, *Gherzmann Vincét*, *Soddich G. A.*, *Vlassich Natalet*, *Kurétka Sándort*, *Bacsics Ferencet*, *Thianich Henriket*, *Varga Tibort*, *Cergonja Mihályt*, *Scarpa Erminot*, *Paikurics Pétert*, *Celligoi Albint*, *Chersich Dáriust* választották meg. Aligazgatók lettek: *Martha Béla*, *Gerechtkammer Miklós*, *Vecerina Vince*, *Randich Silvino*, *Domini Lajos gróf* és *Bassich Natale*.

— **Riadalom a Nauticában.** A fiumei tengerészeti akadémia növendékeinek hálótermében, amely az épület második emeletén van, tegnapi virradó éjjel nagy riadalom támadt. Ismeretlen tettes az utcáról a hálóterembe lőtt. A golyó behatolt a terembe, de senkit sem sebesített meg. A diákok egyik a másik hátán menekült a szobából, mert egyikük se tudta, hogy mi történt. Végre nagynehezen helyreállt a nyugalom és a diákok visszatértek hálóhelyeikre. A vizsgálat megállapította, hogy a lövés nagy távolságból történt, alkalmasint vadászfegyverrel.

— **A „Caronia” Fiumében.** A Cunard társaság „Caronia” gőzöse január 25-én érkezik kikötőnkbe.

— **Ragados betegségek.** A városi egészségügyi hivatalnál e hó 13-tól 19-ig a következő betegségeket jelentették be: vörheny 1, bárányhimlő 31, diftéria 2, tifusz 6. Halálcset nem fordult elő. Ezekenkívül 1 tifuszbeteg Cirkvenicából, s egy vörhenybeteg Lovranából szállítottak a városi hórházba.

— **Az abbáziai farsang.** Az abbáziai vigalmi bizottság az idei farsang alatt a következő mulatságokat rendezi: január 27, február 3, 10, 17 és 24 nagy bálók a Hotel Stefanie nagytermében. Március 1-én nagy álarcos verseny és Koriandoli csata a Quarnero kávéház előtt.

— **Hazug hírek.** A „Dalmatia” hajóstársaság alkalmazottainak sztrájkját a Magyar Tudósító című könyv most ismét arra használta föl, hogy a Piccolomb megjelen tudósításokat egy kis fiumei lével fölszerelve juttassa a fővárosi lapokba. Ezúttal harmadszor azt hazudja, hogy a fiumei Magyar-horvát hajóstársaság legénysége csatlakozik a sztrájkolókhoz. A rosszakarat abból is kéri, hogy a könyvatos immár harmadszor továbbítja a tendenciózus hazugságokat.

— **A fiumei daloskör.** Éveken át szép eredménnyel működött a fiumei magyar daloskör. Hangversenyeket, szép mulatságokat rendezett s azt a célt szolgálta, hogy a művelt magyarságot összehozza és fejlessze a társadalmi érintkezést. Az idén azonban a tagok részvétlensége miatt a daloskör nem tudott összejönni, hogy az idei téli szezonra tervezett mulatságokat és hangversenyeket megbeszéljék. A nemtörődömséggel szemben a vezetőség minden eszközt megragadja, hogy a daloskört újjászervezze. Az értekezletet holnap, szerdán este tartják meg s reméljük, hogy a magyar fiatal emberek sietni fognak a dalárda tagjainak a számát szaporítani, hogy még az idén megtarthassa az estélyeit. Jelentkezni a Via Ospedale utcai polgári fiúiskolában lehet.

— **A zászló védelemzője.** Jelentettük már, hogy a magyarság körében gyűjtést indítottak meg, hogy *Pea Pálnak*, az Adria hajóstársaság gépészének, aki a magyar lobogó merénylőjét a megérdemelt megfenyítésben részesítette, emléktárgyat adjanak át. A gyűjtés szép eredménnyel járt s az emléktárgyat a napokban fogják *Peának* átadni.

— **Mozgófényképek.** Az „Edison” mozgófényképszínház legújabb műsora: A tulipánok. — Részlet az „I puritani” operából gramofon- és zenekari kísérettel. — Fájdalom és kötelességteljesítés. — Egy hős emlékei.

KALOGÉN
BRÁZAY, SÓSBORSZESZ
FOGKRÉMA LEGJOBB

— **Gyorsírási tanfolyam.** Értesítjük az érdeklődőket, hogy az e hó 5-én tartott értekezleten elhatározták, hogy a Kovács Tódor vezetésével álló magyar gyorsírótanfolyam f. hó 14-én este 8 órakor kezdődik. Felhívjuk tehát mindazok, akik a gyorsírást elsajátítani kívánják, keressék fel a tanfolyam vezetőségét, mely e hó 14-étől kezdve minden kedden és pénteken este 8 és 9 óra között a „Kereskedők és Iparosok” egyesületének helyiségében a városi takarékpénztár épületében a Café (Grand mögött, földszint) az első vásárcsarnok bejáratával szemben található. A jelentkezők számától függ, hogy az olasz, német és horvát gyorsírási tanfolyamok is megtarthatók lesznek.

— **Vasutasok bálja.** A vasutasok országos szövetségének fiúkerülete a jóléti intézmények megalakulása után most megkezdte társadalmi működését is. A nagy testület a farsang alatt, február 1-én nagy bált rendez a Corsia Deák szálló nagytermében, amely bizonyosan a farsang egyik legsikerültebb bálja lesz. Fodor Ármán, a kerület elnöke élénk társas életet kíván teremteni a vasutasok között. Ezért a tavasszal nagy hangversenyt is fog rendezni elsőrangú fővárosi művészek közreműködésével. A vasutas bál iránt már most is nagy az érdeklődés s bizonyos, hogy olyan vig mulatság, aminőnek ez ígérkezik, aligha lesz a farsang alatt. A mulatság jövedelme a vasutas árvaház céljaira fog szolgálni.

x **Dr. Keszthelyi Péter** orvos, aki ez időig Szusákon folytatta orvosi működését, lakását november hó 1-től *Fiumeba*, Corsia Deák 30, (Ossoinack-féle ház) I. emelet helyezte át.

TÁVIKAT. TELEFON.

A képviselőház ülése.

Nagy lopás tiszthelyettesi egyenruhában.

Váltóhamisító ügyvéd.

Egy vasuti szerencsétlenség áldozatai.

A képviselőház ülése.

BUDAPEST, jan. 21. A képviselőház mai ülését *Justh Gyula* elnököl.

Az ülés megnyitása után *Farkasházy Zsigmond* a házszabályokhoz kér szót. Tiltakozik *Návay Lajos* alelnök tegnapi eljárása ellen. Ugy látszik, — mondotta — hogy a tömeges szövegrovonást nemcsak a horvátokkal, hanem a magyar ellenzékkel szemben is alkalmazták. A pozsony—bécsi villamosvasut törvényjavaslatnál a többség ellene szavazott s az elnök mindazonáltal kitzte napirendre.

Az elnök rendreutasítja *Farkasházyt*, mert az alelnököt *csalással* vádolja.

Návay Lajos ismerteti tegnapi eljárását. Kijelenti, hogy a házszabályokhoz való fölszólalást ezúttal technikai obstrukciónak tekinti. Hangoztatja, hogy a házszabályokat olyan szigoruan fogja alkalmazni, amint azt hazafias kölessége parancsolja.

Többek hozzászólása után áttértek az *ujoncjutalék megajánlásáról* szóló törvényjavaslat tárgyalásra.

Szucsia János nemzetiségi beszél a javaslat ellen.

Ezzel az ülés véget ért.

Nagy lopás tiszthelyettesi egyenruhában.

BUDAPEST, jan. 21. A Rókus kórházban levő plébániában ma egy tiszthelyes jelent meg s a plébánost keresé. A szolga az idegent a plébános lakására vezette, ahonnan rövid idő múlva, mintha megelégette volna a várakozást, eltűnt. Mikor a plébános hazatért, meglepetéssel látta, hogy szekrényéből 50,000 koronát érő értékes tárgyai eltűntek. A rendőrség nyomoz a tettes után.

Váltóhamisító ügyvéd.

SZABADKA, jan. 21. Az itteri törvényszék *Gruber Adolf* dr. ügyvédet váltóhamisításért hat hónapi fogsázbüntetésre ítélte.

ERBISTI GIOVANNI

„All' Universo“

FIUME, Via del Fosso 2.

Egy vasuti szerencsétlenség áldozatai.

MILANO, jan. 21. A tegnap történt vasuti szerencsétlenség alkalmával, mint megálapították, *kilenc ember vesztette életét.*

A szerkesztőség postája.

Led Gy. Die Aehre magyarul kalászt jelent, nem mint ön gondolta: becsületet. A becsületet Ehrenek írja s olaszul nem spiga-t, hanem onore-t jelent. Ehhez egyébiránt nem kell nyelvtudomány.

K. S. Értesítettük.

M. D. Inkább az iskolahajó céljaira gyűjtsön.

Olvasóink figyelmébe. Lapunk egyes példányai kaphatók a „Globus” hírlapelárusító üzletben, Vincenzo de Domini-utca. — Az Ivancich-féle hírlapelárusító üzletben. — A n. kir. dohányagyózsdeben, Piazza Elisabetta. — Capudi Romualdo likörüzletében, Deak Corso. — Trbojevic G. papirkereskedésében Via del Molo. Barbis Giov. trafikban, Via Adamich és kiadóhivatalunkban.

Felelős szerkesztő: Korcsmáros Nándor.
Szerkesztő és lapigazgató: Murai Jenő.

Használt és új

zsákok raktára.

Bel- és külföldi gyártmányu új és használt zsákok vétele és eladása.

Rupnik Emil

Ürményi-tér 6. sz. Steinmann-féle ház.

Telefon 226. sz.

FOGSOROKAT

egy darabból kizárólag készít
FRISCH LEO

az Adamich-tér sarkán Via Lido 2. II. em. (Rinaldi-ház)
naponta d. e. 8—12 és d. n. 2—6.

Minden műtétet fájdalom nélkül személyesen végez el.

Foghuzás, arany-ézüst és porcellánplombirozás.
Aranykoronák; szápadlás nélküli arany fogsorok; porcellán és arany fogsorok (legújabb). Kaucuk- és smaltto-fogsorok.

Katonatisztek, állami és vasuti tisztviselők jelentékeny mérséklésben részesülnek.

A

„De la Ville“

kávéházban

ma és minden este

BARCA JENŐ

jeles kaposvári cigány zenekara

hangversenyez.

— Óriási készletek az idényre —

elegáns, modern és elsőrendű
kész férfi-és gyermek - ruhákban.

Nagy raktár szörmeárukban.

Ruhák mértékre is készítenek

VARIETÉ INTERNAZIONALE

Esténeként kiváló művészierők fellépte

Via Alessandrina 3. Kezdeté 9 órakor.

A hölgyközönséghez!

Var. szerencsém a n. é. közönséggel tudatni, hogy a Via Andrassy 30. sz. alatt levő Bagári és Lukács-féle női szabó üzletet átvettem. Minden igénynek megfelelő angol valamint francia női ruhát jól, gyorsan és a legszolidabb árák mellett készítek.

Kegyes pártfogást kérve divattermem iránt maradok

mély tisztelettel VERMES E.

Első fiumei magyar úri és női borkély és fodrász terem az Adria palotában.

különbejárati női
fodrászteremmel

végez hajmosást, andolirozást mindennemű divatos fésülést és hajmunkát, maniküre és pediküre munkát az üzletben és hához járva jutányos áron.

Egy hajmosás 2 kor.

Tanuló leány.

ki a magyar és német nyelvet bírja, azonnal felvétetik a Bagári és Lukács-féle női szabó üzletben Via Andrassy 30.

Előkelő részvénytársaság fiumei kiviteli telepe részére keres azonnali belépésre

fiatal comptoiristát,

ki a tengeri szállításokban és vámkezelési eljárásban jártassággal bír. Megkivántatik az olasz és német nyelv tudása.

Kerestelik továbbá egy

gépíró, ó,

ki az olasz, német nyelvet és a stenográfiát tökéletesen bírja.

Mindenzen állások nyugdíjképesek.

Ajánlatok a fizetési igény és a belépés időjének megjelölésével a bizonyítványokkal ellátva „Fiume Postafiók 18.” alá kéretnek.

Butorozott szobát több havi tartozkodásra esetleg ellátással keres februártól kezdve Janelli József, Pancsova, Király-utca 125.

Catti György utóda

cs. és kir. udvari szállító

GYÓGYSZERTÁRA
a városi torony mellett.

Ajánlja magát minden orvosi rendelés azonnali és exakt elkészítésére. Kapható minden gyógyszerészeti különlegesség, gyógyszappanok, az összes ásványvizek, toalettécikkek és szépitőszerek, b. stb.

VELENCE
HOTEL MODERNE MANIN

TULAJDONOS ZACCHEO A. és TÁRSA.

A Márkustér közvetlen közelében minden kényelemmel berendezett szobákkal, lifttel, fürdővel és remek étteremmel.

A Kőbányai Polgári Serfőzde kiváló minőségű söreinek kimérése.

A Velenczét látogató magyar közönség kedvenc találkozó helye.

Déli és esti hangversenyek.

Magyar mészáros! **Vásárcsarnok 24-26 sz.!**

Bátorkodom a n. é. közönség szives tudomására hozni, hogy a fiumei központi vásárcsarnokban (első csarnok 24-26 sz.)

magyar mészárszéket
nyitottam.

Marha- borju- és sertéshúst és mindenféle hús- neműt kifogástalan minőségben és mindenkor friss állapotban árusítok.

A mélyen tisztelt háziasszonyok és a vendéglői kar szives pártfogását kéri

tisztelettel
REICH VILMOS.

Pontos kiszolgálás! **Jutányos árak!**

Házhoz szállítás kívánatra!

Vendéglősöknek árkedvezmény!

Lovranában (Abbazia közvetlen közelében)
a „QUARNERO“ szállodát
és PENSIÓT

LÁTOGATJA MINDEN MAGYAR EMBER.

Tulajdonos: ZIPERA RUDOLF, az abbaziai Jeanette szálló volt szakácsa. Kítüntetve a nagy korona-renddel a svéd király által.

Kitűnő konyha. Elegánsan berendezett balkonos szobák gyönyörű tengeri kilátással. Remek terras.

Mérsékelt árak. **Fürdők a házban.**

Családok részére nagy engedmény.

ROSENBERGER B.
nagy butorraktára

Fiume Via Governo 22 (Corso) Fiume Via Governo 22 (Corso)
Telefon sz. 504.

A magyarok legkedveltebb pensiója és étterme a

SLATINA
étterem és pensio

ABBAZIABAN

szemben a Slatina fürdővel.
Gyönyörű árnyas kert. — Kitűnő konyha. — Tiszta italok. — Mérsékelt árak.

Hotel Pension Herkules
ABBAZIA.

Modern kényelemmel berendezett ház a molóval szemben. — Hires konyha. Családok részére mélyen leszállított árak.

E lapra hivatkozók kedvezményben részesülnek.

Tulajdonos: Wilsch Albert

CRNKOVIC
szálloda, penzió és kávéház.
CIRKVENICA.

A fürdő központján, közvetlen a tengerpart mentén, a molótól 2 pezczynyre.

Kitűnő magyar és német konyha.

Kitüntetve a német orvos kongresszus által.

Eredeti magyar és német fajborok valamint Müncheni és Pilseni sörök.

Utazóknak és kirándulóknak kiválóan alkalmas hely.

Olcsó árak. **Pontos kiszolgálás.**

Tulajdonos: CRNKOVIC JÓZSEF.

Vas- és érczárú-üzlet
Simper János

Fiume, Via Governo 20.
Telefon 402.

Kályhák, sparherdek, kályhavédők, széntartók stb. nagy raktára.

Különlegességek
konyhaedényekben.

UJ! UJ! UJ!
NEW-YORK
áruház

Via Andrassy I. sz. újra megnyit.

Legolesobb bevásárlási forrás

női ruhák, női ingek, zsupónok, aljak, blúzok, kötények, férfi ingek, alsó nadrágok, téli trikot árak, zsebkendők, női és férfi harisnyák, csipkék, himzések, elyem díszek, fehérnemű díszek. stb. stb.-ben.

Olcsó gyári árak! Nagy forgalom! kis haszonnal!

KURZ FRIGYES
szobafestő
czimfestő és mázó, **Vicolo del Pino 9.**

Elvállalok szoba- és díszletfestést, mázóást a legegyszerűbb kiviteltől a leggazdagabbig.

Fa-, bádog-, vászon- és üveg-cimtablák készítését a legmodernebb kivitelen a legolesobb árak mellett.

A n. é. közönség szives pártfogását kéri

mely tisztelettel
KURZ FRIGYES
Vicolo del Pino 9. szám.

BRISTOL PENSIO
és
RIVIERA PENSIO
LOVRANA.

Gyönyörű fekvésű épületek, szén kertekkel. Szobák tengeri kilátással. Pontos kiszolgálás. Mérsékelt árak. — Minden szükséges kényelem. —

Tivoli Szálloda és Pensio

lői-ben, Abbaziatól 10 pezczynyre Gyönyörű, kiránduló hely uzsonákra. Naponta friss halak, magyar gulyás és sült liba.

Ugyanott szobák is kaphatók gyönyörű tengeri kilátással.

Jutányos árak.

Tulajdonos: BARTH E. G.

SERDOZ FRANCESCO
FIUME, Via del Fosso 2.
— Telefon sz. 303. —

Vaskereskedés.
Fémárak. - - -
Vasgerendák.

Nagy választék kályhák, tűzhelyek, pénzszekrények, konyhaedényekben stb.

Első és legjobb hírnevű óraüzlet
Nattich Henrik
FIUME, Corso.

Chronometer és műórás.
Genfi és Glashütte-féle angol különlegességi gyártmányok.

FABBRIO GIUSEPPE
Via Governo — FIUME — (Corso)

Késes és köszörüs
dus raktárral a legjobb minőségű kesarukban és mindennemű vágószerszámban.

Nikkelezés és villanyerőre berendezett műhely.

Pension Jeanette
LOVRANA.

Elsőrangú ház a moló közvetlen közelében, nagy árnyas kerttel, mely a tengerpartig terjed.

Balkonos szobák tengeri kilátással.

Saját tengeri fürdő. Mérsékelt árak. Kitűnő konyha.

Magyar tulajdonos: Ódor Kálmán.

Cinematograf „EDISON“
mozgófénykép-tarom
VIA FIUMARA 2. SZÁM.

A legszebb és legtekélyesebb vetítési szerkezettel.

Villanyosan szellőztetett s kényelmes ülésekkel berendezett nézőtér.

Állandó előadások d. u. 1/25-től kezdve.

Állandó bérletjegyek is válthatók a pénztárnál.

Rákóci vendéglő

Az új kivándorlási palotával szemben. Valódi magyar konyha.

Ebéd és vacsora 20 forint.

Kényelmes hely társas kuglizók részére. Gyönyörű kerthelyiség.

Tisztelettel
GULYÁS LÁSZLÓ, vendéglős.